

NEUE MUSEUMSKUNDE

Berlin: Institut für Museumswesen

Mira Heim
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

1989, 32, 1

uzejsko obrazovanje u Velikoj Britaniji napredovalo je preko muzejskog udruženja (Museums Association), kako u svom članku piše Geoffrey Lewis. Prvi obrazovni seminari za kustose održani su već 1930. godine, a prvi

postdiplomski tečaj iz područja muzeologije 1966. na Sveučilištu u Leicesteru. Multidisciplinarni programi održanih tečajeva daju uvid u internacionalnu muzeologiju i djelatnost muzeja. Prikazan je uspjeh studenata pri radu na muzejskim izložbama. Program pruža istovremeno mogućnost muzeološkog napredovanja čiji cilj je magisterij ili doktorat. U međuvremenu izrađuje se u Velikoj Britaniji novi prijedlog obrazovanja muzejskih radnika. Prijelozi se razrađuju po muzejskim i galerijskim komisijama, na sastancima muzejskih stručnjaka, a njima se daju upute za obrazovanje kustosa, pri čemu se predviđaju četiri dalja stupnja obrazovanja.

Wolfgang Barthel u svom članku o literarnim muzejima iznosi podatke da oni služe kao institucije koje sakupljaju i čuvaju literarni materijal i ujedno sudjeluju u literarnoj komunikaciji u kulturnom djelovanju uopće. Svojim nekonvencionalnim formama izložbi dodiruju se u radu s bibliotekama i literarnim arhivima i to preko svojih specifičnih literarno muzejskih objekata. O radu Brodarskog muzeja u Rostocku izvještava nas Erna Schmidt

(Schiffartsmuseum, Rostock). Muzej je osnovan 1968. godine i smješten u zgradu koja je spomenik kulture, a još od 1903. služi kao muzejski prostor. Do 1979. izvršeno je saniranje zgrade i uređen stalni postav. Godišnje ga razgleda više od 150.000 posjetilaca, čime muzej daje velik doprinos kulturnom životu Rostocka. Izloženo je cca 80 modela brodova, prikazana njihova gradnja i drugo. Naglasak je na modernom brodarstvu i svim njegovim pratećim službama i objektima (skverovima, lukama i drugom).

O tehničkom spomeniku Tobiashammer u Ohrdrifu piše Manfred Wendler. To je stara obnovljena mlinška koliba koja potječe iz 1480. godine, a ime je dobila po prvom poznatom vlasniku. Taj tehnički spomenik obnovljen je da se postupno razvije u rudarski muzej Türingije.

Bernd Wolfgang Bahn i ostali pišu o koncepciji novog postava prehistorijskog muzeja Türingije u Weimaru.

O muzejima smještenim u crkvenim objektima izvještava nas Karin Vogel. Prilog upućuje na mogućnosti, probleme i granice pri muzejskoj upotrebi sakralnih spomenika. Polazi se od toga da se usklade kulturno-historijske činjenice i muzejsko korištenje. Nužna je suradnja muzealaca i zaštitara spomenika, potrebno je paziti da se pri izlaganju usklade doživljaj spomenika kulture i muzejski postav u njemu.

Slijede prilozi o regionalnoj povijesti muzeja u toku 40 godina DDR-a, o muzejskom obrazovanju u Leicesteru i Kanadi, o jednom privatnom sakupljaču, te drugi prilozi i popis nove literature.

1989, 32, 2

Prirodnojčki muzej u Gothe (Museum der Natur Gotha) po kazivanju Rainera Samietza otvorio je 1986. godine novi postav insekata, u kojem se daju iscrpni podaci o životu i djelovanju te najrasprostranjenije životinske vrste na zemlji. Uz mnoga originala prikazani su i vrlo dobro uvećani modeli.

O istraživačkom radu poljskih regionalnih muzeja piše Tadeusz Olejnik. On obuhvaća razvojne zadatke regionalnih muzeja koje prema definiciji dijeli na arheološku, etnografsku, umjetničku, prirodnjačku i druga polja istraživanja. Slijedi članak Lóránda Szabóa o madarskome poljoprivrednome muzeju i njegovim depandansama. Muzej je osnovan 1896. godine i smješten u dvorac Vajdahunyad u Budimpešti. U sto godina razvojem poljoprivrede, tehnike obrade zemlje, prehrambene industrije i drugih srodnih grana muzej je toliko proširoj svoju djelatnost da mu je prostor postao premalen, te je do sada otvorena još 21 depandansa sa stalnim postavom.

Joachim Ave donosi članak o suradnji muzeja i škola u Jugoslaviji. Mujejsko-pedagoška aktivnost mnogobrojnih jugoslavenskih muzeja usmjerila se na dopunsko obrazovanje učenika nižih i srednjih škola. Različiti oblici rada proizlaze od muzeja revolucije do umjetničkih muzeja. Bez obzira na regionalne različitosti, muzeji u Zagrebu i Beogradu počeli su se formirati kao svojevrsni mujejsko-pedagoški centri.

V. B. Markov iznosi u svojem članku prednosti i široke mogućnosti istraživanja pri holografском snimanju mujejskih objekata.

Diana Nikolova i Dimitra Ivanova govore o konzervaciji i restauraciji mujejskih predmeta od krzna.

Po obljetnici 80. rođendana značajnog muzeologa i zaštitara prof. em. dr. Heinza A. Knorra, Martin Schumacher govori o njegovoj djelatnosti i uz to u cijelosti donosi izlaganje H. A. Knorra o njegovoj muzej u DDR-u iz 1951. godine.

Slijede različiti prilozi s osvrtom na jedan moderni katalog, o pristupnim problemima u povijesnim muzejima, aktivnostima mujejsko-pedagoške radne grupe i ostale informacije.

1989, 32, 3

Uvodni članak Harria Olschewskog i drugih posvećen je četrdesetgodišnjici osnivanja DDR-a kao polazne točke prikaza razvoja muzeja i muzeologije u svim njezinim specifičnostima, koje se naročito odražavaju na mnoštvu adaptiranih spomenika kulture za muzeje. Gotovo 90 posto muzeja nalazi se u zgradama koje su spomenici kulture. U članku se obrađuju mnogi problemi u vezi sa sakupljanjem i prilivom mujejskih predmeta, njihovim konzerviranjem i očuvanjem te obavezom da se taj sakupljeni materijal znanstveno obradi i time da mogućnost postavljanja izložbi i otvorenosti rada muzeja prema njegovim korisnicima.

Gerd Haensch govori o osnovama humanizma i njegovom odrazu u radu muzeja pri čemu autor iznosi tri osnovne premise u povijesti evropskoga humanizma: humanizam antike, renesanse i socijalistički humanizam. Po autorovu stavu u socijalističkom humanizmu sadržani su ideali i stremljenja gradanskog društva i humanizma antike. U muzejima socijalistički humanizam očituje se kao rezultat procesa kulturno-humanističkog obrazovanja i modernog poimanja muzeja.

Kurt Wernicke u svom prilogu osvrće se na povijesne muzeje, propagandu u njima i suvremena događanja, a Hans Maur govori o mujejskim spomen-objektima i memorijalima u DDR-u, kojih je u toku 45 godina obnovljeno vrlo mnogo, te su uređeni kao spomen-kuće, muzeji ili samo spomenici. Navodi poneke kao primjere.

I u ovom broju Martin Schumacher posvećuje određeni prostor dr. Heinzu Knoru i jednom njegovom referatu iz 1958. godine o temi Kako ćemo stvoriti socijalistički muzej.

Rolf Kiau prisjeća se sastanka muzealaca iz 1947. godine u Freiburgu. O problemima i angažiranosti u razvoju i radu s korisnicima, prostornim mogućnostima Državne umjetničke zbirke u Cottbusu (Staatliche Sammlungen Cottbus) govori Heinrich Schierz.

U obavijestima i opažanjima nalazimo članke o obrazovanju tehničkog osoblja u muzejima, razvoju pedagoške službe, izložbama od ideje do ostvarenja, sastancima i drugome.

MUSEUMSKUNDE, BONN

Marinka Fruk
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

1988, 53, 3

a godišnjoj skupštini Muzejskog saveza Njemačke održanoj 1988. godine u Ulmu, održani su referati s diskusijama o razvoju muzeja. U ovom broju objavljeni su referati održani 10. 05. 1988. koji obrađuju strategiju muzejskih zbirki različitih područja:

- prirodoslovni muzeji – dr. Franz Otto Neufer, direktor Naturhistorischen Museums, Mainz
- tehnički muzeji – dr. Rainer Wirtz, direktor Landesmuseums für Technik und Arbeit, Mannheim
- industrijski muzeji – Helmut Bonnighausen, direktor Westfälischen Industriemuseums, Dortmund (muzej u izgradnji)
- muzeji moderne umjetnosti – prof. dr. Joachim Böchner, direktor Sprengel Museums Hannover
- etnografski muzeji – dr. Helmut Ottenjann, direktor Museumdorfes Cloppenburg/Nieders. Freilichtmuseum
- etnografski muzeji (izvanevropskih zemalja) – dr. Herbert Ganslmayr, direktor Übersee-Museums, Bremen

Nakon referata slijede prikazi novije muzeološke literature, obavijesti o novim postavima i novoosnovanim muzejima, personalne novosti (kadrovske promjene u muzejima), te razne obavijesti o važnijim izložbama, seminarima i događajima u muzejima.

1989. 54, 1

U prvom dijelu časopisa objavljen je članak dipl. ing. Güntera S. Hilberta Klimatizacija u transportu umjetnina. To je skraćeni i prerađeni referat, koji je na seminaru o transportu umjetnina u listopadu 1988. u Berlinu održao G. S. Hilbert, dugogodišnji voditelj tehničkih službi Pruskih državnih muzeja (Staatlichen Museen Preußischer Kulturbesitz), o problemima i dostignućima u provođenju klimatizacije u toku transporta umjetnina.

Slijedi prilog dr. Kilianna Kreilingera iz Bavarskoga nacionalnog muzeja (Bayerische Nationalmuseum) u Münchenu, o izradi rukotvorina u Muzejima na otvorenom (etnoparkovima) i kako to utječe na didaktičku zadaću muzeja. Nakon desetogodišnjih priprema i planiranja u Nürnbergu je 12. 10. 1988. otvoren Museum Industriekultur, čiji je zadatak da istraži, prikaže i popularizira povijest industrijalizacije u Njemačkoj.

Tim povodom objavljuje se prikaz dr. Jana Thorn-Prikkera o tome muzeju u adaptiranoj napuštenoj tvorničkoj hali i koji uza stalni postav ima, na gornjoj etaži, uređene prostorije za povremene izložbe i depoe. Slijedi i intervju s direktorom dr. Klaus-Jürgenom Sembachom u kojem on govori o rađanju i razvoju ideje da se ostvari takav muzej upravo u Nürnbergu, te o konceptciji njegova razvoja.

U Düsseldorfu je 10. 06. 1987. u reprezentativnome novom zdanju otvoren

Löbbecke-Museum + Aquazzo. To je prvi put da se u Njemačkoj od samog začetka smisljeno projektira, gradio i otvori jedan prirodoslovnozoološki muzej zajedno s vivarijem, u kojem se nalaze akvarij, terarij i insektarij. Ovaj pokušaj da muzej i vivarij budu smješteni pod istim krovom otvori je veliku diskusiju na sastanku grupe stručnjaka prirodoslovnih muzeja na godišnjoj skupštini muzejskih društava 1988. godine u Ulmu. Tom je prilikom dr. Manfred Zahn podnio opširan referat u kojem obrazlaže konцепciju od početne zamisljene ostvarivanja takvog muzeja, konцепcije scenarija, tematskog raščlanjivanja građe pa do potrebe nalaženja odgovarajuće forme koja će pobuditi određene emocije kod posjetilaca, a ovdje je objavljen u nešto skraćenom obliku.

Pod naslovom Muzej pruske povijesti – projektni izvještaj Joachima Meynerta i Volkera Rodekampa objavljuje se skraćeni projektni izvještaj koji govori o uvjetima i sadržaju projekta za Muzej pruske povijesti, čije se otvaranje planira 1992. godine u jednoj od kula (tvrdavi C) u Mindenu, a čija se realizacija provodi u 9 etapa od 1989. do 1992. godine.

U drugom dijelu časopisa objavljeni su prikazi novije muzeološke literature, personalija, pregled novootvorenih muzejskih zbirki i muzeja, te program godišnje skupštine Saveza muzejskih društava Njemačke 1989. godine u Frankfurtu.

1989, 54, 2

Ovaj broj je u cijelosti posvećen godišnjoj skupštini Muzejskog saveza Njemačke koja se održava 29–31. 05. 1989. U prvom članku Christine Winkler daje prikaz cjelokupne skupštine s kratkim presjekom svih predavanja i diskusija, a potom slijede referati prvog dana skupštine koji su obrađivali temu MECENASTVO – SPONZORSTVO – KOMERCIJALA.

Prvi u nizu objavljenih referata je Mecene i sponzori – stečena iskustva s austrijskog gledišta s primjerima s područja Austrije, koji je podnio dr. Hans Marte (sekretar Saveznog ministarstva za znanost i razvoj, Beč), a uz koji je objavljen i izvod iz austrijskog Saveznog zakona o razvojnoj organizaciji. U svom referatu dr. Klaus Maurice opisuje sistem realizacije zadužbine, objašnjava njegovu strukturu, te opisuje nadogradnju i unapredavanje tog sistema na jednom primjeru iz federalne države. Dr. Alheidis von Rohr u svom referatu osvjetljava probleme mecenastva u unapređenju muzeja s vrlo kritičkog stanovišta, a nakon objavljenih referata slijedi nastavak prikaza Hanno Möbiusa o novoj muzejskoj literaturi.

U drugom dijelu časopisa donosi uobičajene rubrike vijesti, personalije i obavijesti o novim ili ponovno otvorenim muzejima.

1989. 54, 3

U uvodnom dijelu dr. Andreas School daje sažetak referata i diskusija drugog dana godišnje skupštine, Muzejskog saveza Njemačke održane u Frankfurtu koja je posvećena temi MUZEJI I ZNANOST.

O toj temi donose se referati stručnjaka raznih područja:

- povijesni muzeji – dr. Reiner Koch, direktor Historijskog muzeja u Frankfurtu,
- umjetnički muzeji – prof. dr. Joachim Büchner, direktor Sprengel muzeja u Hannoveru,
- tehnički muzeji – dr. Gerhard Zweckbronner iz Landesmuseum für Technik und Arbeit u Manheimu,
- etnografski muzeji – prof. dr. Josef F. Thiel, direktor Etnografskog muzeja u Frankfurtu,
- prirodoslovni muzeji – prof. dr. Dieter Stefan Peters iz Smeckenberg muzeja